

Szerkesztőségi iroda:

Nagyberek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagyberek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy óra — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagyberek, 1903.

XXXII. évfolyam. 167. szám.

Szombat, július 25.

A miniszterelnök és a magyarság.

Nagyberek, július 25.

(X) Józán gondolkozású politikusok régen mosolyognak azokon a vehemens támadásokon, melyekben gróf Khuen-Héderváryt részesíti az ellenzék. Vagy lehet-e komolyan venni azt, ha nap-nap mellett szidják egy olyan államférfiu működését, ki még csak pályája kezdetén van.

Akarmilyen különösnek, sőt érthetetlennek tessék is a dolog, de az a látszata van, mintha ezek a támadások egy közös forrásból származnának, mintha a magyar ellenzék a horvát ellenzéktől kérné kölcsön az argumentumait.

Lássuk, hogy ennek a közösségnek mekkora a jogosultsága.

Ugy tudjuk, hogy a horvát ellenzék azért gyűlölte gróf Khuen-Héderváryt, mert Magyarország érdekeit erős kézzel védelmezte. Mert csirájukban elfojtotta a nagy horvátországi álmokat, egyszóval mert magyar volt. Nos tehát lehet logikusan mindezekből arra következtetni, hogy ezekért ellensége legyen neki bármelyik magyar párt. Nevetséges volna ez a sok gyűlölködő beszéd, ha nem volna olyan szomorú, hogy még a nagyobb kaliberű szónokok és politikusok is arra a térre lépnek, hol a horvát tulzókkal találkozhatnak.

Nem is szólunk arról, hogy mennyire tulzóttak voltak rendszerint a horvát zavarásokról szóló tudósítások. Egy-két elégedetlen ember fészkelődése elegendő volt arra, hogy horvát „zendülésről” írjon a sajtó, valamiképen az osztrák parlamentről szóló tudósításokban elég volt egy „ruhig”, „setzen Sie sich”, hogy a magyar lapok hasábos cikkeket közöljenek a „botrány parlamentjéből.”

Nem mondjuk azt, hogy a horvát állapotok valami nagy örömmel tölthetik el a magyar ember szívét.

Tény az, hogy sok vidéken tört ki az

elégületlenség s még zendülésekben sem volt hiány. Ámde épen arra akarunk rámutatni, hogy eltekintve attól, mikép Európa legrendezettebb államaiban is előfordulnak kisebb-nagyobb zendülések, legyen azok rugója vagy a vallás, vagy a nemzetiség, vagy a kenyér, hogy gróf Khuen-Hédervárynak sikerült a rendelkezéseket megfelelő erélyes, de sohasem erőszakos intézkedésekkel elnyomni. S amidőn ezt tette, nem gáncsolta érdemel „autokratikus” „erőszakos” eljárásáért, hanem dicséretet és elismerést minden igazságos embertől, de különösen azok részéről, kiknek békéjét, vagyonbiztonságát, sőt néha életét is megaltaalmazta céltudatos intézkedéseivel.

Ne frázisokkal bizonyítsunk, hanem tényekkel. Ha tényekkel lehetne mindazt bizonyítani, amit mostanában az obstrukció szónokai állítanak, hát ott volnának első sorban a horvát képviselők, kiknek ez kötelességük volna. Ám a 40 horvát képviselő közül eddig egyetlen egy sem akadt, aki magáévá tenné az egyesült magyar-horvát ellenzék álláspontját. Bizonyára azért nem, mert ők tudják legjobban, hogy annak az oka, amiért, Horvátországban gróf Khuen-Héderváryt gyűlölték, épen magyar születésében és érzésében keresendő.

Husz esztendeig dolgozott gróf Khuen-Héderváry tehetsége egész erejével, magyar lelke egész hevével a magyarság érdekében, nem törődve fenyegetéssel, ellentállással, becsúrléssel. S most ezt a két évzedeles harcot, melyet egyes-egyedül a magyarság érdekében vívott, azzal hálálják meg magyar emberek, hogy ugyanazt a nótát fújják, melylyel ellenségeink akarták lehetetlenné tenni ezt a kemény magyar embert.

Ez az eljárás nagy örömet szerezhet néhány obstrukciós vitéznek s persze első sorban a magyar állam ellenségeinek, de az ország józan többsége most jobban látja és érzi, mint valaha, hogy nem az övéjük az igazság.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2-től 1/8-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délig gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad. Zuhanyfürdő egész nap.

— **GYÁZSMISE A PÁPÁÉRT.** XIII. Leo pápa lelki üdvéért hétfőn reggel 9 órakor a nagyberek római. kath. plébánia-templomban gyászistentisztelet lesz. A gyászmisét, melyre az összes hatóságok hivatalosak, Szabó Ferenc apát-plébános végzi.

— **Miniszteri köszönet.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Pap Géza országgyűlési képviselőnek, a német-eleméri közs. iskola növendékei javára 200 korona tőkével tett alapítványért köszönetét nyilvánította.

A hivatalos lap mai száma közli, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter Hönig Peter csőszteleki esperes-plébánosnak, az ottani állami elemi iskola tanulói javára 240 korona tőkével tett alapítványért köszönetét nyilvánította.

— **Anna napja.** Holnap lesz a boldogságos Szűz édesanyjának nevenapja, amelyet mindig kegyelettel és áhitattal ünnepel meg a katolikus világ. Az egyházi ünnepet rendszeren fölülmulja azonban a polgári ünneplés, melyet az Annák tiszteletére rendeznek országszerte. Az Anna-bálok még ma is elmaradhatlanok, különösen a fürdőhelyeken, bár sajna ma már nem olyan széles kedvvel folynak mint valaha, mert az Annák tisztelői inkább a kenyérszerzésen török a fejüket, mint a multságokon. Igazuk is van, de hát, hogy el ne savanyodjunk egészen, nem árt fölledzni az Anna-nap vidám derűjét, hogy mosolyogjunk is néha ebben a szomorú világban.

— **Tanácsülés.** Nagyberek város tanácsa ma délután fél 4 órakor ülést tartott. A tanácsülésen hozott fontosabb határozatokat lapunk legközelebbi számában közöljük.

— **Eljegyzés.** Krumenacker Károly cs. és kir. főhadnagy, városunk szülője, eljegyezte Temesvárott özv. Bachman Olga urhölgyet.

A „TORONTÁL” tárcája.

Paraszti emberek.

— A „Torontál” eredeti tárcája. —

Folytonosan birizgáló kíváncsiságom a szemem elébe kerülő emberek lelki életének megvizsgálására unszol. Hogy kiből találom érdekes benső világot, azt nekem bizalmas szeretettel, az illetőnek a szeme tekintete árulja el. Ha evvel az ismert és igazgató tekintettel találkozom, nem köntőrfarolok a lélekhez induló utamban. Nem kertelek szoros nézéseit, gyenge szóval. Pórázra fogom a beszédemet és mindenik szó egyenest a lélek üto erere csap. Gyöngédtelenség ez tőlem, jól tudom. A kíváncsiság azonban olyankor annyira uralkodik rajtam, hogy még a legsajátabb lelkiindulatok megismerése után is fáradozok. Ez a neme az érzéketlenségnek mások benső világával szemben, bizony megrovandó. Utóm is magam sok rossz szóval. Lenyomó súlyú ott áll azonban az igazság mérlegében a megismerés utáni vágy. És ez felment.

Lelkeket hozok elébük, a maguk póreségében és a maguk szent nemességében. Csakis oly lelkes embereket, kik benső világukért életüket is feláldoznak. Ebből következik, hogy az ugynevezett urak sötét világából elvezet az utunk. Himes mezőn által, a magyar faluba érkezünk, hol az igaz meggyőződésnek van még élete, tisztelete, sőt megbecsülése.

A közelmúlt időben tisztán a paraszti emberek társasága volt minden szórakozásom. A paraszti emberek fénylő világa. Boldog órákkal kihimzett hónapokat éltem veletek, igaz népem.

Fáj a lelkem, hogy el kellett töletem távoznom — patyolat nép.

Vizsga lelkem gyönyörűsége munkában találhatta örömet.

Minden perc állított elém olyan embereket, a kiknek lelkeit nem egy bordában szótték.

Ezer egyéniség, eredeti tiszta magyar színben, melyeken még az első ember gondolkozásának gyermekiessége is szint vall. Általában a paraszti ember gondolkozását a gyermekiesség jellemzi.

Gyermeki a lelke munkája, azonban által-szóve a férfi határozottságával, erélyével és a magyarnak sajátos rátartóságával, mely azonban benne mint szent meggyőződés tetszik.

Fontoskodó beszédemre száz és száz tekintet villan felém a kérdéssel, hogy-hogy, hát még a paraszti ember, kinek csak nyög és járomba állás az élete, is gondolkozik és önálló lelkiéletet folytat?

Igenis, meggyőződésem szent igazságával hirdetem, hogy a paraszti közösség látszólagos sötétségében megolvashatatlan fény világol, mely a bölcselkedés tárgyát képező eszmékre is fényt lövel.

Sok szeretettel ismétlem jó népemnek gyakran hallott szavajárását, hogy: „mi lelkes emberek vagyunk, míg az állat okatlan”.

Szívemhez nőtt paraszti testvéreimet állítom ide szívbéli, őszinte megnyilatkozására.

I.

Az új hívő.

A télnek dermesztő hidege sem tartott vissza a marospartit sétáktól. Lakásomtól szük köz és surjány erdő szakított el a víztől, a melynek rabjává estem. A napnak nagy részét ott töltöttem, a szeszélyes víz játékába merülve. A termé-

szeten kívül oda láncoltak annak élő fiai. Szűz fehérséget találtam a hóval borított anyaföldön és szűz fehérséget a nemes tulajdonaikkal kihimzett lelkeken. A becsületesség színében megfűrésztöttem a lelkemet. És megéreztem ott a Maros parton, hogyan pattogzik le rólam a reám tapadt városi salak, és hogyan zománcosodik bensőmre a tisztaság, melyet minden erőmmel megszerettem.

Barkácsoló emberek között vagyunk. Mindent értők között. Most haját varrnak, érte ez alatt mehnak beverését hajódeszkák között támadt repedésekbe. Meggémberedett ujaikkal már alig bírják fogni az ütő szerszámot. Egy-kettőre lángot vet a rőzse és megolvad a kézen a fagy és az ajakról a némaság. Tüzzel kellett megengesztelni a halgatagságot.

Szót szaporáznak egymás között apró-cseprő dolgokról. Ismétlő hangként hallszik újra, meg újra kifakadása az egyiknek a világ nyomorúságáról. A csendes levegő erre megzavarodik és zizegve szól a Maros bepíllédzett vize. Erősebb festést ad a barkácsoló nyomott beszédének a fekete sereg krakogása.

— Nincs meg mindenkinek még a maga becsületes megélhetési módja sem — hangzik érthetőn. — Ugy-e András bácsi, — a szót egy mellettem álló községi kertelőnek, kit a melléről lefityegő tábla mutat be ily minőségben fáradozonak.

— Kishitűség öcsém az ilyen beszéd. A meddig a határon a földre látod ereszkedni az eget, addig megvan mindnyájunknak a megélhetésünk. Módos megélhetés-e, vagy pedig alábbvaló, üdvözülésünkre mindegy. Öcsém, apád is lehetnék, csak a lelked ne valja kárát semminek, férége a husod. Minek törődnél véle. — Megkövetem az Uristent, mert hisz ez is az ő teremtese.”

— **Bajor mérnök tanulmányutja Torontálban.** Wilhelm Arnold bajor építészeti kormány-tanácsos tegnap Nagybeeskereken járt s innen Sas Ede kir. főmérnök kíséretében kiment az Alsó-Bégán folyamatban lévő munkálatok megtekintésére. Wilhelm tanácsos, ki a bajor kormány megbízásából teszi ezen magyar tanulmányutját, a mai nap folyamán Orsovára utazott.

— **A délvideki tanítók kirándulása.** A délmagyarországi tanítók balatoni kirándulása immár biztosítva van, a mennyiben a kirándulást rendező bizottság úgy a balatonfüredi fűrdőigazgatóságtól, mint az ottani intéző köröktől a résztvevők elszállásolására nézve a lehető legkedvezőbb ígéretet nyerte. A kirándulást rendező bizottság ma délelőtt tartott ülésén meghívta elnökét, Bányai Jakab áll. isk. igazgatót, hogy utazzék a Balaton vidékére és lépjen személyesen érintkezésbe az ottani intéző körökkel a kirándulás részletes programjának megállapítása céljából. Ezen programot a bizottság Bányai visszaérkezése után közölni fogja az érdekeltekkel. A bizottság ezután felkéri a délvideki lapok szerkesztőseit, hogy a jelen értesítést átvenni sziveskedjenek.

— **A hercegovinai helytartó Nagyszentmiklóson.** Pittner Károly báró hercegovinai helytartó és neje, Liphay báróné napok óta gróf Nákó Sándor vendégei Nagyszentmiklóson. Pittner báró és neje ma utaznak vissza Mosztárba, a helytartói állomáshelyre.

— **A rendőrség figyelmébe.** Tegnap hirtűket kiegészítendő, lapunk egyik barátja arra kéri a rendőrséget, hogy figyelmeztesse azokat a nyájas cicusokat (esetleg a ház urnőjét is) kik reggelenkint a piszkot az utcára szórják, hogy ez az eljárás a járó-kelőkre épen nem kellemsen. Ha ez a figyelmeztetés nem válnék be, egy kis bírság talán megtenné a maga hatását. A magunk részéről ismételtelen arra kérjük a rendőrséget, hogy tiltsa le a biciklistákat teljesen a járdáról. Nemcsak azért, mert a járdán is galoppíroznak, de főleg azért, mert a kapuból kijáró gyermekekben még egy lassabban járó bicikli is kárt tesz.

— **Dereglyén a Fekete tengerig.** Említettük, hogy néhány nagyváradai sportférfiu: Komlóssy József városi tanácsnok, Nedelkovits főhadnagy, dr. Kazay Kálmán, Knapp Lajos, Nyilassy Károly, Rácz Endre és Szücs János mintegy három héttel eindultak dereglyén Nagyváradról, hogy a Tiszán és Dunán végig a Fekete tengerig hajóközának. A múlt héten jártak Törökbecsénél a dereglyések s itt már fáradtaknak érezték magukat. Belgradnál hosszabb stációt csináltak, mert itt már nagyon fáradtak voltak. Megviselte őket az út. Ami biztattak egymást. Tovább dereglyézték a Dunán. Az időjárás, mely hol ősziessen esős, hol rettenetesen kánikulás volt, különösen molesztálta őket. Mégis lejutottak Orsováig. Orsovánál azonban elfogyott a társaság többségének a türelme. Olyan szeles, viharos idő jött, hogy veszedelmesnek, szinte lehetetlennek látszott tovább az utat s az idő nem akart türethetebbre válni. A dereglyések elhatározták, hogy abbahagyják a vízi életet s szárazföldi turistaságra

adják magukat. A dereglyét is megviselte az út. Eladták a nagy utat tett és sok vihart látott dereglyét. Komlóssy József, Nedelkovics főhadnagy, Knapp Lajos és Nyilassy Károly elutaztak szétmenni egy kissé néhai Kárlay Béni országába s augusztus elsejéig Szerajevóban maradnak. Dr. Kazay Kálmán, Rácz Endre és Szücs János pedig a tegnapi napon már visszaérkeztek Nagyváradra.

— **Az idő.** Be kell ismerni, hogy az idei időjárás következetes — a szeszélyességben. Minden évszak bővelkedett az abnormalitással s így nem vehetjük rossz néven, hogyha a nyár sem marad hátra a szeszélyességben. Sültünk főlünk már 40 fokos melegben, dideregtünk felülőben s ez a két szélsőség következetesen változtatja egymást. Alig volt most egy-két kellemes napunk, ma már — július végén — megint egész jóleső érzéssel épeljünk a felülőt. A mosolygó nyári égbolt helyett szürke felhők lógnak a fejünk fölött s őszi szél rázza a fákat. Az országos meteorológiai intézet sem biztat valami jóval, mert ma zivatart és esőt jelez, bár őszintén szólva ez inkább bizalommal tölthető el az embert a jövődől iránt, mert az idő köztudomás szerint szereti lecsafolni az időjósokat. Csak hogy az idén ebben is abnormalis s így nyárközepén érdeklődéssel várhatjuk, hogy tulajdonképpen mikor lesz nyár?

— **A cséplőgép áldozata.** Báró Ambrózy Gyula remetei pusztáján tegnapelőtt halálos szerencsétlenség történt. Szurok István gépezés ugyanis a cséplőgépet üzem közben meg akarta igazítani, miközben fejével közel ért a regulátorhoz és az oly erővel ütötte meg a fejét, hogy agrázkódást szenvedett. Állapota reménytelen.

— **Orfeum.** A Lichtenstein-féle orfeum ma fejezi be vendégszereplését, még pedig a társulat legkedveltebb tagjának, Jaques Paul jutalomjátékával.

— **Kérvényezés késsel.** Vettük a következő nyilatkozatot:

Tekintetes Szerkesztőség! A „Torontál” 162. számában Biczok Ferenc tordai róm. kath. kántor, igazgató-tanító a „Torontál” 159. számában és több napilapban megjelent „Kérvényezés késsel” című hírt, mint roszakaratut és a valóságnak meg nem felelő megcáfolni igyekszik. Én, mint a hír eredeti tudósítója, kötelességemnek tartom kijelenteni, hogy az általam közölték a valóságnak szóról-szóra megfelelnek, mit bizonyít a helybeli m. kir. csendőrség által ez ügyben a nagybeeskereki kir. ügyészséghez tett feljelentés. Biczok Ferencetől elkobzott és jelenleg az előjáróság őrizetére bízott bűnjelként szereplő konyhakés. Végül még megjegyzem, hogy jelen késelési ügyet a község képviselőtestülete magáévá téve, utasította az előjáróságot, hogy illetékes helyen a fegyelmi és bünyfenítő ügy folyamatba tétele iránt intézkedjen. Torontál-Tordán, 1903. évi július hó 22-én. Kiváló tisztelgettel: Flesch Sándor.

— **Gyilkos tolvajok.** Nagy vérengzés történt a minap éjjel a zsurdoki határban, ahol Torkos

István mezőrt a buzatolvajok agyonverték. Az eset részletei ezek: A község határában az aratás befejezése óta napirenden volt a buzakévék ellopása. Hol az egyik, hol a másik gazdának a földjéről tűnt el a termés. Torkos István mezőrt elhatározta, hogy meglesse a tolvajokat. Kedden éjjel, amint Torkos lesben állott, éjfél tájban észrevette, hogy egy kocsis fordult be Nyisztor Miklós földjére és három ember hozzálatott a buzakeresztek felrakásához. Torkos fegyverrel a kezében meglepte a tolvajokat, akiket be akart kísérni. A tolvajok ellenszegültek s meg akarták rohanni a mezőrtöt, aki ekkor rájuk lött s az egyik tolvajt, akinek Keese János volt a neve, meg is lölte. Erre a másik két tolvaj, névszerint Keese István, Horvát Illes rávetették magukat a mezőrtre, kivették kezéből a fegyvert és azzal addig ütötték fejbe, amíg eszméletét veszítve, elesett. A gyilkosok ezután még néhány késszurást ejtettek rajta s azután elmenekültek. A gyilkosságnak már kora hajnalban híre futott. Megudtak, hogy Keese Jánost az éjjel meglöttek. A csendőrség a két eset összefüggését kereste s meg is találta, mert alig pár órai nyomozás után a gyilkosok kézrekerültek. A náluk megtartott hazkutatás alkalmával az ellopott gabonának nagy részét megtalálták.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybeeskereki anyakönyvi hivatalban legújabbban a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Lambity Lázár, gk. napszamos és özv. Momirszki Dusáné, szül. Kosztics Lyubica gk.

Születések: Veliszaviyev Miklós, gk. napszamos, leánya. — Bauer Pál, rk. földbirtokos, fia. — Elekes Károly, ev. ref. postatiszt, fia. — Lambity Illes, gk. földmives, fia. — Fejes János, rk. földmives, fia. — Kis Mátyás, rk. földmives, leánya. — Jójárd Mátyás, rk. földmives, fia. — Goszpodinaeski György, gk. napszamos, fia. — Schmidt Péter Pál, rk. földmives, leánya. — Csiszár Juliana, rk. eseléd, leánya. — Mesik Andras, rk. földmives, leánya. — Korom Ferenc, rk. földmives, leánya. — Vukonyanszki János, gk. napszamos, leánya. — Kikinyanin Ignac, gk. napszamos, fia. — Sztójadinov István, gk. napszamos, fia. — Szlavkov Béla, gk. földmives, leánya. — Hoff Péter, rk. vasuti málházó, fia. — Horváth Antal, rk. földmives, leánya. — Kovács Tanács Sándor, rk. napszamos, fia. — Sztakity Zsárkó, gk. lelkész, fia. — Szemendri Péter, rk. vasuti málházó, fia. (Halva született.) — Korponay István, rk. földmives, fia. — Mosorinszky Gábor, gk. földmives, leánya. — Balázs Samu, izr. mozdonyvezető, fia. — Bergkessel József, rk. vasuti váltóőr, leánya. — Graor Mihály, gk. földmives, leánya.

Halálozások: Özv. Rosul Urosné, szül. Dogota Anna, gk. 84 éves városi szegény, aggkór. — Özv. Petrovics Pántáné, szül. Dimitrievics Magdolna, gk. 60 éves, tüdővész. — Özv. Jeneckov Jánosné, szül. Kurueski Maria, gk. 84 éves, aggkór. — Mosorinszky Mihály, gk. 36 éves napszamos, gyomorbelhurut. — Gruin Sztana, gk. 1 éves, tüdőlob. — Markusz Imre, izr. 70 éves ügynök, idült belhurut. — Vasziljov Simon, gk. 44 éves napszamos, kizárt lágyéksérv. —

Természetes, nyugodt hangon hallottam elmondani ezeket a szavakat. A barkácsoló, akinek szólottak, rájuk sem figyelt. A becsületlen iparkopás a munkánál tartotta a figyelmét. Engem megigézték ezek a paraszti ajakról ömlő szavak. Lebilincselő a beszédnek az a lágyága, amelyet ez ily fajta szónak, a léleknek mély valóságosa kölesönöz.

András uram tétova tekintettel állott a közelében. Feleje fordítom a szememet és megérte a lelkemet az a bizonyos varázsszág, mely az egyéniségek sajátja. Mélyebb ígéretet a hallott szavak adtak a sugárnak.

Mély fekvésű két golyóból sugárzott lelkének eredetisége. Arca színe hőkadt; ábrázolja mélyen megbarázdálva. A nyomorúság reáverte szomorú bélyegét.

— Megbocsát, kegyelmed, kezdetem meg; szin igaz beszéd, hogy lelkünkre vigyáznunk kell, hogy ne vallja semminek se kárát; de szintugy bizonyos, hogy a testünknek a kárvallása súlyosabb a kétkézi emberről.

— Tisztelet adassék a szavának, uram, de én ellene mondom. Megolvashattam már sok könyvet, megjárhatta a világot és mégis csak fakadó bimbó még az élet rózsafáján. A szirmait hullajtó virág, már mint én, több napot látott és így az élet tudásában gazdagabb.

Az ünnepi hasonlat miatt, mely engem sarjadó virágnak festett, bocsánatkérő pillantást vetett reám. Feliegetlen arccal néztem a már megülepedett és a déli naptól fényes levegőgbe. Megértette háborítlan kedélyemet s folytatta beszédjét.

— Súlyos a testnek a nyomorúsága, de félelmebb a léleknek az elkárhozása. Csigázzák el a testünket, a léleknek azért nincsen bántódása. Lehelet az élet; míg az üdvözülés után

az örökkévalóság fényes teremébe lépünk. Megtörés, nyomor csak előbb siettet a világos hazába. Meggönyvedek a teher alatt, a melyet a gazdag család áldása a vállamra rak, és én szeretem ezt a terhet. Meggyorsítja nehézkes életem járását a sir felé. És a mikor a sir sötét öble magába fogad, a mennyország világa megtárl előttem. Miért panaszkodjék az ember, hogyha az élet vihara után, az örökkévalóság nyugalma fogadja. Ha ez a szegény faldózó az utamat járná, megkönnyebbülne a sok átkozó kimondásától. Megkövetem az urat, hogyha megsértette volna a beszédem.

— Örömmel hallgatom a tiszta meggyőződés szavat. Nagy kincs a hit, álljon csak mindig talpon a jól megépített alapján. Őszinte megnyilatkozására szintén megfelelek lelkem becsületességével.

— Lássá, bennem megingott a tulvilág hite. Nekem csak e földi élethez van bizalmam. Talán a kárhozat örvényébe ugrom, midőn azt mondom, hogy az Istennel sincs mindennapos érintkezésem.

Meglestem a szavak hatását. Gyenge borulat lepte meg az arcát, melyet azonban bensőséges hitének napja hamar megtört és fényével övezte körül. A szavaimban kifejezett hitelenségem nem döbbenett meg. A röpké borulatot, mely olyan volt, mint a nap előtt a fátalos felhő, lelkem párázata vonta az arcára. Barátkozásunk folyama alatt lelkét általkutattam és megtudtam, hogy miért nem illette pár szavam mélyebben.

Pogánynak mondott magában. Az ő égnek szánt lelkén a Gyehenna tűzével eljegyzett nem vághatott nyomot.

— Ha van ideje kegyelmednek, kísérjen a közig. Elhallgatnám még egy darabig.

— Vagyon csak erre az utra. Ezen is jöhetett, mert ott látom a cipője cirombás nyomát.

A hajóvarróktól elkészöntem, akik egy „Áldja meg az urfit is” üdvözlés után folytatták a haladó munkát.

— Egy szót nyergeltünk meg. Mondja csak, kegyelmed, hogyan térhetnek én arra a maga útjára, amely az üdvözülés kapuját megnyitja. Lelkem minden erejével iparkodom hinni, a hűségos hitért jutalmat remélni és várni; minden őszintén megkezdett próba eddig befellegzett.

Elhallgattam. Magunkba merülve haladtunk egymás mögött.

Majd lehajol és tépő mozdulatot tesz a karjával. Nap verte helyről arany színű kököresint szakít és nyujtja barátságos tekintettel kísérve felem.

— Ha lelke ily zsenyévé megifjohodik, ha lelke a tölgy hajlíthatatlanságáig megerősödik, akkor léphet majd az utamra. Az én utam a keskeny ösvény, a melyet az erény garádol el, a két oldalan a mélységbe szakadó martról. Szűk járást szab az erény, de egyenest az üdvözülésünk hona felé.

— Ugy én is a kegyelmed utján járok, mert az erény szolgál nékem is mértékül. Haladok ezen az uton, mert lelkiismeretemenk békeséget hozó.

Nem jár rajta. Egymaga, szűk ösvényen? Ki a megtámasztója, hogyha megcsuklik a lába, ha iszamos helyre ér? Menten elveszett. Ott jár maga is a széles uton, a melyen megcsuszhatik, mert akkor sem a mélységbe, hanem csak az ut porába esik. Felkel és támolyoghat tovább. Mulathat, dorbézolhat és átkozódhat is, mert van ott az uton bőségesen hely.

Felvetette fejét az égnek, mintha onnét keresne szavakat. És folytatta:

— Jó, maga az erény utján halad. Látott-e már oly forrást, a melyből kristályos és poshadt víz fakad?

Micsik Róza, rk. 6 napos, életgyenge. — Gausz József, rk. 46 éves ügyészégi irnok, arcrák. — Kolthstein János, rk. 53 éves cipész, tüdővész. — Kovács Tanács Sándor, rk. félnapos, életgyenge. — Özv. Filips Jánosné, szül. Schmidt Magdolna, rk. 74 éves, bélrák. — Momirszky Sarolta, gk. 38 éves napszámosnő, fehérvérűség.

Mily bajban szenvedő fordul az eredmény legnagyobb kilátásaival a Ferenc József keserűvíz természetű gyógyerejéhez? óriási tömege az a dolgozó emberiségnek, akár szellemi vagy kézi munkával foglalkozzék, melynek visszas, reakényszerített életmódja folytán akár az emésztésben, akár egyáltalán a legfontosabb szervekben érzett zavarok miatt panaszra van oka. De azon szegény gazdagok is, a kik az esztal örömeiből nagyon sokat élveztek, s ezért elhajásodással fenyegetettek, mindig a biztos, béliürüléseket hatványozó Ferenc József keserűvízhez menekülnek. Ez esetekben elődeinknél részben növényi, részben műleges könnyebbítő szerek, s ezek közt nem ritkán igen költségesek voltak kéznél. E szerek gyakran valamelyes gonosz következménnyel, káros visszahatással voltak összekötve. A Ferenc József keserűvíz e szereket természetes, erőteljesen oldó ereje folytán oly zavaroknál, melyek vérbőség és emésztési hibák folytán jöttek létre, tulszárnyalta már. Mint normális adag elégséges egy boros pohár = 150 grammnyi vízzel, reggel éhgyomorral; a víz hőmérséklete ne haladja meg a 13 R. fokot, de ajánlatos külön köresekben az orvos urak tanácsát igénybe venni. Bár milyen különbözők is a szenvedések, melyekkel a természet az ő kedven-cét, az embert meglátogatja, egyuttal kevés megbetegedésre alkotott olyan könnyű különleges gyógyeszközt, mint a melyet a Ferenc József ásványvíz képez, mely általános kedveltsége és használata miatt most már mindenütt, még távoli világrészekben is, könnyen megszerezhető.

— **Visszaélés a vasuti jegyekkel.** A MÁV-igazgatósága közli: A vasuti menetjegyekkel ismételtén történt számos visszaélés szükségessé tette, hogy a jegyeknek és az ezekhez tartozó egyéb igazolványoknak ellenőrzését fokozottabb mérvben oly módon foganatosítsassuk, amint ez a külföldi vasutaknál történik. E célból az üzletszabályzat 21. §-ában, illetve annak II. póthatározmányában foglalt rendelkezések alapján érdekelt közegeinket, ugymint a kapusokat, jegyvizsgáló kalauzokat és általában az ellenőrzőket szigorúan utasítottuk, hogy az utazó-igazolványoknak, és pedig úgy az egyszeri utazásra szóló, mint az időszakos vagy állandó érvényűvel bíró (szabad bérlet stb.) jegyeknek előmutatását a várótermekbe, illetve a pályaudvarra való belépésnél és utközben a vonatokban mindenkitől kivétel nélkül feltétlenül követeljük, továbbá elrendeltük, hogy mindenkor megköveteljük azt, miszerint az utasok a pályaudvarok elhagyása előtt a további utazásra már nem érvényes utazó-igazolványokat a jegyszedőknek átadják, a további utazásra szükséges jegyet pedig mutassák fel. — Annak megemlézése mellett, hogy e tekintetben a külföldön is hasonló szigorú intézkedések áll-

nak fenn, az utazó közönséget egy alkalommal már a napilapok útján figyelmeztettük; minthogy azonban eme figyelmeztetés dacára ellenőrző közegeinek az utazó közönség részéről mind sürűbben megújuló ellentállással találkoznak, újból figyelmeztetjük és kérjük az utazó közönséget, hogy a menet igazolványt idővesztés és egyéb a menetjegy előkeresésével járó kellemetlenség kikerülése végett saját érdekében kéznél tartani és közegeinknek a menetjegy előmutatására irányuló köteleességszerű felhívásának ellenvetés nélkül megfelelni sziveskedjék.

A Balassa-féle valódi ugorokatej a leghatásosabb angol szepítőszert, mely minden hölgynek nélkülözhetetlen. Pár nap alatt kisimítja, finomítja az arcibőrt és teljesen eltávolítja szepőt, folytokat, pattanást stb. arctisztítólagot. Egyik hölgy a másiknak ajánlja kitűnőségénél fogva és ma már ismeretes, hogy jobb hatása a különféle arckenőcsöknél. Üvege 2 korona Balassa K. gyógyszerüzében Temesvár, hozzávaló valódi angol ugorokatej-szappan 1 korona, pouder 1 korona 20 fill. és 2 korona. Kapható minden gyógyszerüzében. (2)

Irodalom.

* **Magyar szellemű német könyvek.** Kun József Jenő, kinek „Ung. Arabeszen” c. könyvét a kritika általános rokonszenvvel fogadta, elhatározta, hogy e nyár folyamán újabb, német nyelvű, de magyaros szellemű műveit 2—3 kötetben ki fogja adni. Dicsérendő ama nyit, nemes törekvés, melylyel fiatal írónk a magyar és hazafias szellemet a németajku lakosság közt terjeszteni és erősíteni igyekszik. Örömmel konstatalhatjuk, hogy Kunnak már eddig is sikerült e téren a nemzeti érdekeknek üdvös szolgálatot tenni németajku testvéreink között. Nem ok nélkül mondja dr. Kadosa Marcel egyik fővárosi lapban: „Nagy dicséret és partfogás illeti meg a fiatal szerzőt, mert munkája a legszebb kivételei közé tartozik mindama könyveknek, a melyek idegen nyelven magyar tárggyal foglalkoznak. Nem vademberekről beszél, a mikor a pusztai fiait írja le és nem vonja be a legostobább, leghazugabb romantizmus, furcsaságának mázával magyar alakjait, ami minden ilyen könyvnek közös büne és hibája. Kun J. J. műve azonban igazai magyar könyv, csak éppen hogy német nyelven van írva. Hangja kedves, hangulata leikes, témái vonzó, megérdemli, hogy minél több olvasója akadjon.” Bizony, bizony, nagy szükség volna rá, hogy népünk a külföldről beözönlő, idegen férc-munkák és regények helyett, ha már német nyelven olvas, ilyen nemes irányú munkát olvasson. Kivánatos tehát, hogy intelligenciánk jószívű partfogásával jutalmazza a szép vállalkozás megteremtőjét.

* **Suvarov.** Egy nemzetnek a története sem szegényebb nagy emberekben, mint a roppant orosz birodalomé. Nagyság csak a szabadság levegőjében fejlik: méltán mondja Brandes, hogy egy mérföldkönek a római forumon több törté-

nete van, mint az egész roppant orosz birodalomnak. Suvarov az egyetlen nagy hadvezérük. Finom eszű és nem közönséges műveltségű ember volt. Jól tudott németül, franciául és angolul is értett. Egészen eredeti felfogása volt a hadseregről. Tudta, hogy azokkal a vad csapatokkal, a melyeknek vezére volt, nem lehet tudós háborút viselni, azért tömegrohammal, tömeges támadással akart győzni, tekintet nélkül a vérontásra. Békében ha megszállott egy irtományt, enyhén kormányzott, de a rohammal bevett városokat megsemmisítette; a rémületnek kellett előtte járnia. Katonái szentnek és csodatevőnek tartották, senki sem imádkozott, senki sem börtölt többet, mint ő. Az orosz hadsereg soha senkinek sem engedelmeskedett annyira, mint neki. Szerette magát vadnak mutatni, de előkelő emberek között mint tökéletes államférfi lépett fel s modorában ügyesen utánozta a finom diplomatát. A legrettenetesebb hadi tettek sem riasztották vissza. Ismail bevételét roppant tett — mondja Niebuhr — de az ujkori hadi történet legborzasztóbb ténye. Járt a Trebiánán és a Szent-Gotthardon és ennyi hősiség és kegyetlenség után úgy járt, mint az orosz vezérek rendszeren, elvesztette a cár kegyét és elhagyottan halt meg 1800 ban. Suvarovról szól a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 190. füzeté. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, ki egyuttal a kötet írója is. Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ára díszes félbörkötésben 16 korona; füzeteként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, VIII., Üllői-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés útján, havi részletfizetésre is.

Közgazdaság.

□ **A zentai mezőgazdasági- és iparkiallítás** megnyitása augusztus hó 15-én d. e. 9 órakor történik. A megnyitásra szóló meghívók szétküldettek. A kiállítás bizottsága a megnyitás napján délelben társasbédet, délután 3 órakor lövésznyt, este a zentai dal- és zeneegylet ünnepi hangversenyt rendez. A kiállítás stilszerűen festett termei, széles nyitott és zárt folyosói, parkirozott udvarai pompás keretet adnak a kiállításnak. A helyből és vidékről bejelentett ipartárgyak nagy és változatos tömege a kiállítás ipari osztályának elhelyezésére szolgáló termeket, folyosókat és az udvarokban föllállított csinos sátrakat teljesen meg fogják tölni. A mezőgazdasági osztály csoportjai között tanulságos és imponáló benyomást fog kelteni 100 zentai kiscgazda gyűjteményes kiállítása, a nagyobb gazdáknak a vidék városainak és az adai m. kir. földműves iskolának önálló kiállításai, a „Bács-Tiszai Armentesítő Társulat” kiállítása stb. A kiállítás csoportos látogatásaira a mozgalom a vármegye járásában megindult és ennek szervezésében a járási főszolgabírák igen üdvös tevékenységet fejtenek. A kiállítás parkja este villanyos izzó és ivlámpákkal lesz megvilágítva.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Ervényes 1903. május hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 23 p.; délután 4 óra 35 p.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibunáról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunára: reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 23 p.

— Bizony még nem — feleltem.

— Vagy bugyogtat gyöngyöző vizet, vagy pedig szennyeset. És ime, a maga szájából két-féle vizet látam ömölni.

Mély értelmű kép volt kétszínű beszédemre. Az első apostolok szavát véltem halgatni. Leikemnek végtelen gyöngyörűséget szerzett ennek az evangéliumi képnek a hallása.

— Hagyja megszorítanom kérges tenyerét.

Mélyen megindulva megfogtam jó emberemnek a kezét és becsüléssel nyomtam a mellemhez. Oly jól esett éreznem, hogy ime egy ember, ki lelke tiszta talajából veszi hitét. Hitét, a mely életének sarok köve. Eltűnődtem a magam hitvallásán, a mely a sivány homoknál is állhatatlanabb. Pogány módra, hol ennek, hol meg amannak a bölcselkedése előtt görnyedek. De semmit nem meritek onnan, ahol a hit ősforrása, tudniillik a lélek és a szív mély világából.

Elűzte ezeket a toladó gondolatokat a kíváncsiság újabb ébredése.

— És rossz sor-e táncolva kergetőznünk a széles uton? Legalább terjeszkedhetünk, semmit sem félve.

— Míg el nem érik a Gyehenna tüztét, fejeltte meg a mondatot a társam. Bizony mondom, beborul a lelkük fölött az örök tűz füstje. Ifiur! Nem kísértés a szavam. Különben is csak a maga szemében tűnhetnek annak. A nyert ajándékot akarom csak magával megosztani, a melylyel az Ur kegyelme felemagasztalt. Mielőtt a mi utunkra, a nazarénusok igaz útjára lép.

A csodálkozás hangján kérdeztem: Kegyelmed nazarikus? Igen?

— Nazarénus hát, új hívő. Itt, e községben már körülbelül 40 családot számítanak.

Örültem a megismerésnek. Boldog voltam ismerni egy oly terjeszkedő község tagját, melynek sorai közül sokan, az első keresztények gyermekies hitével, a halált önként keresik.

— Mielőtt a mi utunkra lép, újra meg kell

születnie. Midőn lelkét teljes őszinteséggel a jó Istennek ajánlja, akkor fogának meg a jövő élete. A fogantatás percétől pár hónapra megszületik, hogy, ha ezen idő alatt biztató jeleket adja tiszta életének. Ez a csecsemő kora a nazarénusnak. Mihelyt azután lábrakel, bevág a szűk ösvényre, melyen a fényességes kapu megnyitására jár törhetetlenül. Részesültem a boldogító hit ajándékából, de nem részesültem abból a kegyelemből, mely a hitet a meggyőződés hangján, a nagy világ fele terjesztheti. — Elhangzott a szavam, talán nyomtalanul. Örülök, hogy ha legalább visszhangja felébredne a szavamnak hébe való nap. Ha a községben óhajtana bennünket, ifiur, meglátni, keressen az imádkozó helyünkön fel, hol testvéri igaz szeretettel fogadjuk.

A kíváncsiság nem engedett gondolkozást és reamondottam.

— Megkeresem kegyelmeidet vasárnap reggel.

A közhöz értünk. Én kezdtem a bucsut.

— Köszönöm az őszinte beszédjét. Meglátogatom mielőbb ismét szives szóváltásra. Isten megáldja.

— Áldja Isten. Tiszteletnek veszem közlelését.

A következő hosszú kézszerítés bizonyossága annak, hogy megértett kölcsönös szeretet kötötte le a szívünket a jövő találkozásra.

Midőn elváltam a csöszmőtől, megkísérlettem megfesteni az egyéniséget. A vonalozás a megismerésig hűséges volt, azonban lelkének azt a különös varázsát nem tudtam a képre ecsetelni. Félek, hogy ez az irasom sem leheli lelkének azt a tündöklő zománcot.

Egy nazarénus lélek ismerésével meggazdagodtam.

Testvéri találkozásra hívom meg mindnyájukat a nazarénusok imaházába.

Da'os Dani.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése július hó 25-én.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, július 25.

A képviselőház ma délelőtt ülést tartott, a melyen folytatták a miniszterelnök programja fölött megindult vitát.

A mai ülésen Mukics Simon szólalt fel a miniszterelnök programja ellen és kibeszélte az ülést.

A pápa halála.

Budapest, július 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Rómából táviratozzák: Miután kételyek merültek fel, hogy a nyári melegben a pápa holtteste maradhat-e huzamosabb ideig a ravatalon, Lapponi orvos megvizsgálta a pápa holttestét és konstata, hogy az még a ravatalon maradhat. A pápa holttestét egyébként hétfőn temetik el ideiglenesen a kar-kápolna fülkéjében.

Budapest, július 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Vaszary Kolos hercegprimás holnap este utazik el Pragerhofon keresztül Rómába külön e célra rendelt szalonkocsiban.

Budapest, július 25. (A „Torontál” eredeti táv.) Rómából táviratozzák: Eddigi megállapodások szerint a conclave augusztus 2-án ül össze.

A kassai Rákóczi-ünnep.

Budapest, július 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Kassáról táviratozzák: Ma vette kezdetét a kassai Rákóczi-ünnep a város díszközgyűlésével. Este ünnepi díszelőadás lesz a színházban. Az ünnepségek fénypontja az ereklyekiállítás, amely holnap, vasárnap nyílik meg. A kiállítás ünnepi megnyitására ma délben indult el Apponyi Albert gróf, a képviselőház elnöke számos képviselővel.

Rémhírek a bolgár fejedelemtől.

Budapest, július 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Illetékes helyről a leg-határozottabban megcáfolták a bolgár fejedelemtől elterjedt rémhíreket. Ferdinánd bolgár fejedelem gyermekeivel ma Ebenthalba érkezett, a hol holnap édesatyja halálának évfordulója alkalmából meglátogatja annak sírját. A fejedelem augusztusban ismét visszatér Bulgáriába.

Tömeges napszúrás egy hadgyakorlaton.

Budapest, július 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Boszniában a hadgyakorlatokon történt tömeges balesetekre vonatkozólag illetékes helyről a következőket jelentik: A gyakorlatozó csapatok menete Trebinjéből Bielek felé történt. 40 fokos hőség uralkodott, miért is a vezetés a legénységnek különböző menetbeli könnyebbségeket engedett meg a csapatok után tabori palackokban vizet szállítottak kocsin. A legénység fáradt volt, miért is igyekeztek mihamarabb elérni Bieleket, hogy ott megpihenhessenek. A kik gyengélkedtek, azokat már kocsin szállították. Közvetlen a város történt, hogy a legénység közül 11 ember napszúrászt kapott és meghalt. A katonai parancsnokság a legmesszebbmenő vizsgálatot rendelte el.

A testvérgyilkos.

Budapest, július 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szabadkáról jelentik, Vilovan Csérics István tegnapelőtt szóváltás közben a mezőn olyan erővel vágta meg az öcséjét Vojint, hogy az meghalt. Mikor Csérics István látta, hogy mit követett el, annyira elővette a lelkiismeretét, hogy hazament és forgópisztolyal agyonlőtte magát.

Egy kis leány szerelmi drámája.

Budapest, július 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Zomborból jelentik: Pausenberger Mariska 14 éves petrovoszellói leány beleszeretett

Skabány László borbélyba. Mivel a borbély nem viszonzta szerelmét, a kis leány annyira elkeseredett, hogy megmérgezte magát.

Budapesti gabonátözsde.

Budapest, 1903. július 25.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilo	50 kilogr. ára		50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig	kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki uj	76	7.30	7.40	8) 7.70	7.80
Pestvidéki uj	76	7.15	7.30	8) 7.60	7.70
Bánsági uj	76	7.15	7.30	8) 0.—	0.—
Bácskai uj	76	7.15	7.45	8) 0.—	0.—

Rozs	uj	elsőrendű	Kilós	
			70—75	6.10
Árpa	uj	másodrendű	—	6.10
		takarmány	60—62	5.70
Zab	uj	égetni való	62—64	5.50
		sörfőzésre való	64—66	0.—
Tengeri ó	uj	bánsági	39—41	5.70
		másnémet	—	6.25
				6.40
				6.50

Határidő-üzenet.

Budapest, július 25. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tözsdén az árak nagyobbbrészt szilárdak. Déli záratkor a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre)	7.24
Tengeri (júliusra)	6.26
Tengeri (augusztusra)	6.24
Tengeri (májusra 1904.)	5.02
Zab (októberre)	5.32
Rozs (októberre)	6.19

Orvosi vélemény

a kénmentes **Ilona** ártézi vizről.

Kézmárcsly Tivadar dr., Wagner János dr. és Augyán Béla dr. egyetemi tanárok, a kénmentes „Ilona” ártézi vizről szóló véleményükben mondják, hogy az feltétlenül bakteriummentes. Járványos betegségek fel-lepténél, a mikor a vízvezeték, vagy kutviz az egészségre ártalmas lehet, annak élvezete nagyon ajánlható.

(600—20.2)

Kapható majdnem az összes vendéglő-, fűszer- és csemegekereskedésekben.

Árak házhoz szállítva:

1 liter töltés	18 fillér.
1/2 „	24 „
1/3 „	30 „

Főraktár: Eckstein Mátyás utódjánál Nagybecskereken.

11.841/II. 903. sz.

Magy. kir. államvasutak.
Üzletvezetőség Szeged.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége nyilvános versenyt hirdet verségi áruraktárának bővítési és irodaépület toldalék munkáinak végrehajtására.

A tervek, költségszámítás, ajánlati minta, pályázati feltételek és szerződésrészlet a szegedi üzletvezetőség építési és pályafentartási osztályában, valamint a verségi osztálymérnök-ségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1903. évi július hó 31-én déli 12 óráig nyújtandók be a szegedi üzletvezetőség titkárságához.

Az ajánlatok egy korona, az ajánlat mellékletei ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva és lepecsételve a következő felirattal nyújtandók be: „Ajánlat a m. kir. államvasutak verségi áruraktárának bővítési munkáira.”

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, azaz 1903. évi július hó 30-án 11.00, azaz egy-ezerszáz korona bánompénz teendő le a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztárában készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban.

A bánompénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó. Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíttatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Csak idejében beérkezett ajánlatok szolgálhatnak tárgyalás alapjául.
Posta útján beküldött ajánlatok és bánompénzek térti vevényen adandók fel.

Szegeden, 1903. évi július hó 11-én.

(3.2) Az üzletvezetőség.
(Utánnomás nem díjazatik.)

Hirdetések

felvételnek a

„TORONTÁL” kiadóhivatalában.

49.173/1903. szám.

M. kir. államvasutak.

Legolcsóbb utazás

Olaszországba és Dél-Franciaországba Budapest—Dombóvár—Fiumén át a Magyar-Horvát Tengeri Gőzhajózási-Társaság Fiume és Velence, illetve Ancona közt közlekedő gőzhajóinak.

Hajójáratok menetrendje.

1903. március hó 15-től visszavonásig.

1. Indulás Fiuméből Velencébe. Minden csütörtökön reggel 7 óra 30 p.-kor. Minden kedden és szombaton este 8 óra 15 p.-kor.

2. Indulás Fiuméből Anconába. Minden szerdán reggel 7 óra 30 p.-kor. Minden hétfőn és pénteken este 8 óra 15 p.-kor.

3. Indulás Velencéből Fiuméba. Minden pénteken reggel 7 órakor. Minden hétfőn és szerdán este 7 óra 30 perckor.

4. Indulás Anconából Fiuméba. Minden csütörtökön reggel 7 órakor. Minden kedden és szombaton este 8 óra 30 perckor.

Menettartam 10 óra.

Menetdíjak

a hajó-átelési illetékekkel együtt:

Honnan	H o v á	Pénz-érték	Gyorsvonat			Személy-vonat III.
			I.	II.	osztály	
Budapest	Velence vagy Ancona	kor.	40-00	30-00	16-00	
-	Cannes	franc	122-45	87-90		
-	Firenze	-	79-80	58-10		32-50
-	Genova	-	95-55	69-10		38-95
-	Grasse	-	124-60	89-25		
-	Lyon-Perrache	-	134-55	95-70		
-	Marseille	-	144-05	102-40		
-	Milano	-	76-25	55-60		31-05
-	Menton	-	116-30	83-65		
-	Napoli	-	106-85	77-05		43-60
-	Nizza	-	119-00	85-45		
-	Róma	-	80-05	58-25		32-60
-	Torino	-	95-40	69-00		38-90
Bécs	Velence vagy Ancona	kor.	51-40	37-40	19-50	
Berlin	-	márka	103-80	73-50	41-20	
Breslau	-	-	80-60	58-00	31-80	
Hamburg	-	-	130-20	93-10	54-90	

A gőzhajókon egy ágyért két korona után-fizetendő.

A hajó-átelési díj magában Fiuméből—Velencébe vagy Anconába:

Diszterem hálólhelyel együtt 16 kor.
I. osztály 12 „
III. „ (fedélzet) 6 „

A gőzhajóknak a Budapest—Fiume közt közlekedő gyorsvonatokkal, valamint Velencébe és Anconába a Róma, Napoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé induló, illetve onnan érkező olasz vonatokkal közvetlen csatlakozásban állanak. Fiuméba a vonatok a gőzhajók kikötő-helyéig közlekednek s onnan indulnak.

Fiuméből—Dalmáciába naponként indulnak gőzhajók, ezek közül hetenként 4 gyorsjárat és pedig: Zarába, Metkovicba, Raguzába és Cattaróba, melyek menetrendje az „Utmutató”-ban foglaltatik.

Menetjegyeket és csoportosítható körutazási jegyeket a fent megnevezett állomások, ugyszintén a magyar kir. államvasutak központi menetjegy-irodái Budapesten és Bécsben, továbbá a Cook Tamás és fia cég utazási irodái Budapesten és Bécsben adnak ki, ahol a kívánt felvilágosítások is megadatnak.

Budapest, 1903. március hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

21.502/I. sz. 1903.

Magy. kir. államvasutak.
Üzletvezetőség Szeged.

Pályázati hirdetmény.

(Hasáb tűzifa szállítása iránt.)

A magy. kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége az 1903. évben vonal-n szükségelt 10 000 m³ hasábos tűzifa szállítását biztosítani óhajtván, ezen tűzifa szállítása iránt ezennel nyilvános pályázatot hirdet. A fenti tűzifa ajánlat tételéhez szükséges pályázati feltételek az összes kereskedelmi és iparkamaráknál megtekinthetők, míg a 122291/98. sz. általános és a tűzifára vonatkozó 65465/92. számú különleges szállítási feltételek csakis készpénzfizetés mellett a magy. kir. államvasutak központi nyomtatványtáránál (Budapest-Andrássy ut 73/75. sz.) szerezhetők be, még pedig előbbiek 50, utóbbiak 30 fillérért.

A tűzifa szállítása 1903. év szeptember hótól december hó 25-ig egyenlő havi részletekben eszközözendő.

Az ivenként 1 koronás magyar okmány-bélyeggel ellátott ajánlatok ezen külccimrel: Ajánlat tűzifa szállítására 21502/1903. számhoz 1903. évi augusztus hó 18-án déli 12 óráig a magyar kir. államvasutak szegedi üzletvezetőségének általános osztályánál nyújtandók be, vagy posta útján beküldendők.

Szeged, 1903. évi július hóban.

(3.2) Az üzletvezetőség.
(Utánnomás nem díjazatik.)

Legkedveltebb, legkötelesebb
aroztisztító és szépítő szerek: **AKÁCIA** KRIEGNER-féle -CRÈME 2 kor. -PUDER -SZAPPAN ! Főraktár: **KORONA GYÓGYSZERTÁR** BUDAPEST, CALVIN-UTCA Törvényszék várt.

ELSŐ MAGYAR Gazdasági GÉPGYÁR
vázéremnyitárat
Budapest, VI. váci-ut 19.
2500 gősségély-100 000
kálmf. kisebb g. gép Usamben.
Malomberendezésekre
KÜLÖN SZAKOSZTÁLY.
Kiváratra árjegyzéket legyűző és
bérmentve küld.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.
Elsőrangú kénes hévízi gyógy-
fürdő, páratlan gőzfürdővel,
legmodernebb iszapfürdőkkel,
pompás ásványvíz-aszodákkal,
kő- és kádfürdőkkel.
200 kényelmes lakosztobával.
Prospektus kiváratra ingyen
és bérmentve.

KATZER
szücsmeister,
udvari szállító
Budapest, VI., Ó-utca 44.
Szőrmeáru az egész
világon elterjedtek és
elsősorúak.

GUMMI
és
HALHÓLYAG
tucztaja 2, 4, 6, 8, 10 kor. és
feljebb, a világ legjobbjai, titok-
tartás mellett, utánvételt, vagy
a pénz előzetes bekioldása után
küldi e szakma
legelső rangú
csépe
REF J.
specialista. Bécs,
Erndelátte 3.
Árjegyzék
ingyen

Modern BUTOR.
Óriás vállalkás
háló-, ebéd-, szalon- és
villany-berendezések.
Miből mint látni
NEMES és LENGYEL
butoriparosoknál
BUDAPEST,
IV., Kecskeméti-utca 6. sz. I.

ZIMEK bármely országból és
szakmából, ajánlatok szét-
küldése és Mal. Beszokozások le-
tesztelése céljából (postadíj jótállással)
ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI
Nemzetközi Czimirodájában
Budapest, V., Mátyás-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bérmentve.

OSAN
A torok, tüdő,
száj és fogak
legjobb védője az
Fellélmulja az eddig ismert összes fogszerokat.
OSAN-szájvíz-eszencia a 88 kr., OSAN-fogpor a 44 kr.
Czerny-féle keleti a legjobb és legkedveltebb
ROZSATEJ szepítő-szer
üvege 1 ft. Ehhez
balzsamozsappan 80 kr.
Fritsch Ferd.-féle Napraforgó-zsappan a 50 és 35 kr.
a legjobb és legmegszépszebb
hajfestő-szer sötétszőke,
barna és fekete. Ára frt 2.50
Sanningene
Prospektus ingyen és bérmentve küld:
Czerny J. Antal, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6.
Külföldre London, Paris, Brüssel, Konstantinápoly stb.
Haktaron gyógyszárakban, Hatiszertárakban stb.

ROSER
TANINTÉZET
Budapest, VI., Aradi-utca 10.
ALAPITVOTT 1853.
Nyilvános polgári iskola 10-14 éves
fiúk részére. - Felsőbb kereskedelmi
iskola 14-18 éves fiúk részére. -
Nemzeti intézetek bennlakó növendékek
részére. Bizonyítványai államérvénye-
sek és az egyéves önkéntességre jog-
sítanak. - Bővebb felvilágosítást
ingyen ad
Röser János, igazgató.

INTERNATIONAL SZÖRVEZTŐ
néhányzori használat után az arczról és
képről a szőrt eltávolítja. Egy tégely 6 K.
Főraktár: Dr Kovács Ernő gyógyszerész
Budapest, Gyár-utca 17.
Megjelent „Toilette-titkok” ingyen
Mi helybeliek BUDAPESTEN a
NEW-YORK
KÁVÉHÁZBAN
(Erzsébet-körút 9-11. szám)
találkozunk.

SANTALEGGER
Fiatal embereknek erővalag ajánlott szer. Ára 3 korona.
NÁDOR GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körút 17.

Használjon Kerpel-féle
KÉZFINOMÍTÓ
folyadékot, mely minden kezét
3 nap alatt simit, fehérit, szépít.
1 üveg 90 fillér. Postán 4 üveget
bérmentve küld
KERPEL gyógyszerész,
Budapest, V., Lipót-körút 28.

A KISBIRTOKOSOK
ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE
BUDAPEST, V., GÉZA-UTCA 2.
300 koronától kezdve ad törlesztéses zálog-
level-kötésönként, melyek után
törlesztési kézfizetéssel: 2 1/2-3% levonással:
50 évre a tőke évi 5.70%-a 50 évre a tőke évi 5.20%-a
35 évre a tőke évi 6.50%-a 34 : : : : 6. : : : :
22 : : : : 8. : : : : 7. : : : :
15 : : : : 9.80%-a 15 : : : : 9.40%-a
fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt
Bővebb felvilágosítást
az intézet díjmentesen ad.

LE DÉLICE
DÉLICE
Vergé CIGARETTAPAPIR
Vergé SZIVARKAHÜVELY
MINDENÜTT KAPHATÓ.

Elemi és felsőbb leányiskolai tan- és nevelőintézet megnyitása.
Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy a nagy-
méltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszter ur 85545/1902. sz. alatti kelt
rendelete alapján engedélyt adott, miszerint itt helyben a jövő 1903/4-iki
iskolai év megkezdésével egy benlakással egybekapcsolt 4 osztályú elemi
és 6 osztályú felsőbb leányiskolát nyissak. Ezzel kapcsolatosan egy női-
par, valamint festőtanfolyamot is nyitok és mint eddig, ezentul is elvállalom
magántanulók előkészítését a tanítónő, valamint óvónőképző-tanfolyamra, kik
a budapesti, illetve hódmezővásárhelyi állami tanintézetekben vizsgáznak
és nyernek államérvényes oklevelet.
A beiratások július 1-től a tanév megkezdéséig folynak naponta
délelőtt 10-12-ig, délután 4-6-ig a Nádor-utca 5. sz. a lévő intézetben.
- Tandij: az elemi iskolában 5 kor., a felsőbb leányiskolában 10 korona havonta, a francia nyelv tanításával együtt. -
Bővebb felvilágosítással és prospektussal készségesen szolgál az
intézet tulajdonosnője
MESSINGER KAROLIN,
okl. polg. isk. és tornatanítónő, Nagybecskerek.
(522-20.11)

Festői szép
az olyan arc, mely finom, fehér és szeplőnélküli és
minden bőrtisztítatlanságtól ment. Hogy ezt elérhes-
sük, mosakodjunk naponként
Bergmann-féle liliumtejszappannal
(Védjegy: Két bányász.)
Bergmann és Társaiól, Drezda és Tetschen a E
Kapható darabja 80 fillérrért
Basch Ernő gyógyszerésznél, Nagybecskerek
359a-30.14
85132/903. számhoz. Magy. kir. államvasutak.
Pályázati hirdetmény.
A magy. kir. államvasutak igazgatósága a
jövő 1904. évben esetleg 3 éven át szükséges
fémművek szállításának biztosítását óhajtván, ez
iránt nyilvános pályázatot hirdet.
Az ajánlatok legkésőbb f. évi augusztus hó 14-ének
déli 12 óráig betérjesztendők, a bántépén pedig
f. évi augusztus hó 13-án déli 12 óráig beküld-
endő.
A pályázatra vonatkozó részletezett feltételek,
a mennyiségek, ugyszintén a különleges szállítási
feltételek, a magy. kir. államvasutak anyag és leltár-
beszerzési szakosztályánál (Budapest, Andrásy-ut
73) megtekinthetők.
Budapest, 1903. július hóban.
3-1 Az igazgatóság.
(Utányomás nem díjaztatik.)

SCHICHT-SZAPPAN
VÉDJEGYEK:
„SZARVAS” vagy „KULCS”
a legjobb, legkiadósabb és
azért a legolesőbb szappan.
Minden kártékony vegyülek-
től teljesen ment.
Mindenütt kapható!
A bevásárlásnál különösen ügyeljen arra, hogy minden darab szap-
pan a „SCHICHT” névvel és a fent látható védjegyek egyikével legyen
ellátva.
(187-40.22)

SZTRAKA-féle
Tannin-csokoládé
kitűnő hatású
kis gyermekek és felnőttek
hasmenése ellen.
Egy drb. ára
40 fillér.
Kapható minden
gyógyszertárban.
(539-8.1)

Torontáli h. é. vasutak és Temesvár—Módosi h. é. vasut menetrendje.

Érvényes 1903. évi május hó 1-től.

Zombolya—Nagy-Becskek.				Vissza.				Nagy-Becskek—Pancsova-Józsefváros.				Vissza.			
V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	I-III. osztály	Sz.-v.	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.
7014.	7002.	7012.		7001.	7003.	7015.	7011.	7106.	7113.	7103.	7112.	7102.		7104.	7114.
1.				I-III. osztály				2.				I-III. osztály			
Minden kedden, pénteken és vasárnapon közlekedik.				Minden kedden, pénteken és vasárnapon közlekedik.											
5:50	10:10	8:15	ind. Budapest-ny.-pályaudvar	érk.	125	7:10	7:15	6:50	10:10	8:15	ind. Budapest-nyug.-pályaudv. (8.)	érk.	7:15		
—	2:00	11:46	ind. Szeged	érk.	—	9:54	12:40	—	1:45	12:01	ind. Szeged (8.)	érk.	—	12:22	
—	—	1:53	ind. Temesvár-Józsefváros	érk.	—	8:17	—	—	3:50	1:55	ind. Nagy-Kikinda (9. 8.)	érk.	—	10:57	
—	5:06	2:41	ind. Zombolya (7.)	érk.	—	6:55	—	—	8:23	6:20	ind. Nagy-Becskek (8. 1.)	érk.	—	5:55	
—	5:12	2:48	érk. Uj-Zombolya (7.)	ind.	—	6:48	—	—	8:28	6:25	érk. N.-Becskek-Bp. (1. 7.)	ind.	—	5:50	
—	5:14	2:50	ind. Uj-Zombolya (7.)	érk.	—	6:45	—	—	8:37	6:35	ind. N.-Becskek-Bp. (1. 7.)	érk.	7:23	5:40	
—	5:28	3:06	ind. Uj-Zombolya (7.)	érk.	—	6:32	—	—	8:48	6:44	*N.-Becskek-Gyártelep	érk.	7:14	5:29	
—	5:37	3:15	↑ Kécsa	—	—	6:23	—	—	8:58	6:53	érk. Sándorudvar (1.)	ind.	7:05	5:18	
—	5:44	3:23	*Kuriácska	—	—	6:15	—	—	9:02	6:57	ind. Szécsány (1.)	érk.	—	6:20	
—	6:00	3:40	Csene	—	—	6:06	—	—	9:02	6:57	ind. Sándorudvar (1.)	érk.	7:04	5:12	
—	6:13	3:54	Torontál-Ujvár	—	—	5:47	—	—	9:17	7:08	↑ Écska-Zsigmondfalva	—	6:53	4:58	
—	6:24	4:06	Óregfalva	—	—	5:36	—	—	9:17	7:08	↓ Torontál-Ozora	—	6:28	4:24	
—	6:32	4:15	Ó-Telek	—	—	5:25	—	—	9:25	7:18	↓ Torontál-Vásárhely	—	6:06	3:55	
—	6:43	4:27	Jánosföld	—	—	5:14	—	—	10:14	7:51	érk. Antal falva (5.)	ind.	5:45	3:25	
—	6:58	4:45	Párdány	—	—	5:00	—	—	10:89	8:11	ind. Számos (5.)	érk.	—	4:12	
—	7:10	4:58	↓ Fény	—	—	4:42	—	—	—	—	ind. Antal falva (5.)	érk.	5:44	3:19	
—	7:21	5:10	érk. Módos (6.)	ind.	—	4:30	—	—	6:50	10:44	↓ Torontál-Vásárhely	—	5:34	3:07	
—	—	9:05	érk. Temesvár-Józsefváros (6.)	ind.	—	—	—	—	7:06	11:04	↓ Czapaj	—	5:10	2:41	
—	—	9:25	ind. Temesvár-Józsefváros (6.)	érk.	7:24	7:03	—	—	7:21	11:24	↓ Ferenczhalom	—	4:54	2:22	
4:33	7:35	5:19	ind. Módos (6.)	érk.	5:14	8:19	1:35	—	7:36	11:45	*Torontál-Almás	—	4:43	2:07	
4:54	7:54	5:40	érk. Szécsány (4. 3.)	ind.	4:55	7:55	1:14	—	7:46	11:57	érk. Pancsova-Józsefváros	ind.	4:30	1:50	
8:03	—	9:49	érk. Versecz (3.)	ind.	—	8:08	—	—	7:59	12:13	—	—	—	—	
—	—	1:55	ind. Versecz (3.)	érk.	—	8:05	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	2:50	ind. Alibunár (4.)	érk.	10:80	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5:00	8:02	5:51	ind. Szécsány (4. 3.)	érk.	4:47	—	1:08	—	—	—	—	—	—	—	
5:15	8:16	6:07	↓ Szárcsa	—	—	4:34	—	—	—	—	—	—	—	—	
5:28	8:28	6:20	*Lajosmájor	—	—	4:21	—	12:54	—	—	—	—	—	—	
5:36	8:36	6:28	*Pusztá-Kenderes	—	—	4:13	—	5:40	—	—	—	—	—	—	
5:54	8:45	6:39	↓ Lázárföld	—	—	4:05	—	5:40	—	—	—	—	—	—	
6:07	8:57	6:52	érk. Sándorudvar (2.)	ind.	3:52	—	1:59	—	—	—	—	—	—	—	
6:08	9:00	6:55	ind. Sándorudvar (2.)	érk.	3:51	—	1:58	—	—	—	—	—	—	—	
6:18	9:09	7:05	ind. *Nagy-Becskek-Gytelep	ind.	3:42	—	1:48	—	—	—	—	—	—	—	
6:28	9:18	7:15	ind. N.-Becskek-Bpart (7. 2.)	ind.	3:33	—	1:38	—	—	—	—	—	—	—	
—	9:28	—	ind. N.-Becskek-Bpart (7. 2.)	érk.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	9:33	—	érk. Nagy-Becskek (8. 2.)	ind.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	9:37	—	érk. Szeged (8.)	ind.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	9:40	—	érk. Budapest-ny. p. u. (8.)	ind.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	9:49	—	érk. Nagy-Kikinda (8. 9.)	ind.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

Szécsány—Versecz.				Vissza.			
Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	I-III. osztály	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.
7202.	7212.	7201.	7211.	7201.	7211.	7201.	7211.
3.				I-III. osztály			
3:33	4:56	ind. Nagybecskerek-Bpart (1.)	érk.	9:18	7:15		
—	2:41	„ Zombolya (1.)	—	—	9:44		
—	2:50	„ Alibunár (4.)	—	10:30	—		
5:30	6:45	ind. Szécsány (1. 4.)	érk.	7:30	5:24		
5:38	6:51	érk. Csott (4.)	ind.	7:22	5:15		
5:39	6:55	ind. Csott (4.)	érk.	7:21	5:14		
5:46	7:03	érk. Bóka	ind.	7:14	5:06		
5:49	7:05	ind. Bóka	érk.	7:12	4:59		
6:06	7:25	↑ Kanak	—	6:56	4:35		
6:16	7:37	O-Lécz	—	6:46	4:21		
6:21	7:57	Széchenfalva R.-Istvánvölgy	—	6:36	4:09		
6:42	8:12	Györgyháza	—	6:20	3:44		
6:56	8:28	Uj-Zichyfalva	—	6:07	3:26		
7:11	8:49	Nagy-Margita	—	5:57	3:08		
7:20	9:00	Laudontanya	—	5:47	2:48		
7:28	9:00	*Szevattyutelep	—	5:36	2:37		
7:40	9:22	Bethlentanya	—	5:27	2:23		
7:60	9:33	*Temes-Paulis	—	5:17	2:11		
7:68	9:43	↓ Verseczrét	—	5:11	2:03		
8:03	9:49	érk. Versecz	ind.	5:05	1:55		
1:30	—	érk. Temesvár-Józsefváros	ind.	—	1:00		
9:25	11:35	„ Bázias	—	3:28	9:59		

Számos—Antalfalva.				Vissza.			
Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	I-III. osztály	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.
7402.	7401.	7401.	7401.	7401.	7401.	7401.	7401.
5.				I-III. osztály			
3:33	4:56	ind. Nagy-Becskek (1. 4.)	érk.	7:15			
5:15	—	„ Szécsány (4.)	—	5:10			
—	—	„ Versecz (4. 3.)	—	4:49			
6:06	—	ind. Számos (4.)	érk.	4:12			
6:30	—	↓ Lajosfalva	—	3:52			
6:47	—	érk. Antal falva (2.)	ind.	3:30			
7:59	—	érk. Pancsova-Józsefváros (2.)	ind.	1:50			

Temesvár-Józsefváros—Módos.				Vissza.			
Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	I-III. osztály	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.
7502.	7512.	7501.	7511.	7501.	7511.	7501.	7511.
6.				I-III. osztály			
6:50	10:10	8:15	ind. Budapest-ny.-pályaudv.	érk.	125	7:10	7:15
—	2:00	11:46	ind. Szeged	érk.	—	9:54	12:40
—	—	1:53	ind. Temesvár-Józsefváros	érk.	—	8:17	—
—	4:23	2:50	ind. Zombolya (1.)	érk.	8:08	9:23	—
—	4:31	2:58	érk. Uj-Zombolya (1.)	ind.	7:55	9:15	—
—	4:32	3:01	ind. Uj-Zombolya (1.)	érk.	5:0	9:10	—
—	4:49	3:18	↑ *Juliamajor	—	—	8:33	8:53
—	4:57	3:26	Német-Csernya	—	—	7:26	8:46
—	5:14	3:43	*Leonamajor	—	—	7:08	8:28
—	5:21	3:50	*Karinamajor	—	—	7:01	8:21
—	5:31	4:03	Magyar-Csernya	—	—	6:55	8:15
—	5:50	4:19	*Jánosmajor	—	—	6:31	7:51
—	5:57	4:28	*Pálmajor	—	—	6:22	7:42
—	6:20	4:49	Császtelek	—	—	6:11	7:31
—	6:31	5:06	Ittvárnok-Rogendorf	—	—	5:46	7:06
—	6:58	5:24	Béga-Szent-György	—	—	5:29	6:48
—	7:02	5:33	*Katalinfalva megállóhely	—	—	5:19	6:35
—	7:16	5:46	Katalinfalva	—	—	5:14	6:30
—	7:33	6:04	Klekk	—	—	4:49	6:05
—	7:37	6:08	*Klekk megállóhely	—	—	4:44	5:58
—	7:55	6:27	Nagy-Becskek-Vámház	—	—	4:27	5:41
—	8:01	6:33	Temesvári-utca	—	—	4:21	5:33
—	8:07	6:39	Korona-szálloda	meg-	—	4:15	5:27
—	8:12	6:44	Ferencz-József-tér	álló-	—	4:10	5:22
—	8:18	6:50	↓ Német-utca	helyek	—	4:04	5:16
—	8:23	6:55	érk. N.-Becskek-Bpart (1. 2.)	ind.	3:58	5:10	—

Zombolya—Nagy-Becskek-Bégapart.				Vissza.			
Vegyes-vonat	Sz.-v.	V.-v.	I-III. osztály	Vegyes-vonat	Sz.-v.	V.-v.	I-III. osztály
7612.	7614.	7611.	7611.	7611.	7611.	7611.	7611.
7.				I-III. osztály			
6:50	10:10	8:15	ind. Budapest ny. pályaudvar	érk.	125	7:10	7:15
—	2:00	11:46	ind. Szeged	érk.	—	9:54	12:40
—	—	1:53	ind. Temesvár-Józsefváros	érk.	—	8:17	—
—	4:23	2:50	ind. Zombolya (1.)	érk.	8:08	9:23	—
—	4:31	2:58	érk. Uj-Zombolya (1.)	ind.	7:55	9:15	—
—	4:32	3:01	ind. Uj-Zombolya (1.)	érk.	5:0	9:10	—
—	4:49	3:18	↑ *Juliamajor	—	—	8:33	8:53
—	4:57	3:26	Német-Csernya	—	—	7:26	8:46
—	5:14	3:43	*Leonamajor	—	—	7:08	8:28
—	5:21	3:50	*Karinamajor	—	—	7:01	

PURGO

Köszvény és csúsz ellen legsikeresebb

a KRIEGNER-féle

REPARATOR

1 üveg 2 korona.

Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.

110,000 sorsjegy, Nyeremények összege
55,000 nyeremény. 14.459,000 korona.

KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
a magy. kir. szab. osztálysorsjáték főteláruító helye
BUDAPEST, Andrássy-ut 60.
Elismert megbízhatóság! Előzékenység! Kiváló szerencse!

PURGO

Órák, ékszeresek RÉSZLETFIZETÉSRE
és olcsó szabott áron

SERÉNYI
írás és ékszerkészítési
Budapest, Erzsébet-körút 28. I. sz.
Pótkamat: 14. Ft-otna 21. sz.
Képes árjegyzék
Indyem.

Ha őszül a haja, használja a **"Stella"**-vizet, mely nem fest, hanem a haj eredeti színét adja vissza.
Üvege 2 korona.

ZOLTÁN BÉLA
gyógyszerárban, 6 ca. és kir. tessége József főh. udvari szállítója
BUDAPEST, V. SZABADSÁG-TÉR.

Remek és olcsó fényképek készülnek

RIVOLI

fényképezési és festészeti műtermék
BUDAPEST, VI. KER., KERESPELI-UT 30. SZÁM
!!! Régi kis képek után is sikerült nagyítottak !!!

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.
A vérnyomás biztos gyógymód: astma, szívgyomor-, lég- és hörbél, azérhűtés, elmezavar ellen.
E gyógymód megalkotója:
Dr. KOVÁCS J. fővárosi orvos
BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRUT 18. I. EM.

Megjelent az új X-es számú **"YOST" MODELLE**
ESZMÉNYI TÖKÉLETESÉGBEN

KÉRJEN PROSPECTUST A **"YOST" IRÓGÉP** RÉSZVÉNYTÁRSASÁGTÓL
Budapest, NEW-YORK palota.

Hirdetéseket, reklámokat szakszere-
nűen, pontosan és legolcsóbban közölhet
az összes hely- és külföldi lapokban,
valamint naplókrakban az

ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ hirdetői
osztálya,
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
Tulajdonos: Leopold Gyula szerkesztő

PLATSCHEK VILMOS
elismert legsolidabb

FÉRFI és GYERMEK-ruha áruház
Budapest, IV., Központi Városház.

Ervénytelenség, hányinger, fejfá-
jás, gyomorbeteg ellen csodálatos a

RADITZ-féle
GYOMOR-ELIXIR.
Ára 1 korona. Pótkam 6 üveg bérmeleve.

RADITZ J. "Fehér kereszt" gyógytára,
BUDAPEST, FŐVÁM-TÉR 2. SZÁM

Dr. SCHLESINGER MIKSA

VIZGYÓGYINTÉZETE Pezsony
ÉS SZANATORIUMA. (Hegység.)

Kitűnő hegyi fekvésben, pormentes és szélétől védett, 200 kilo-
méternél több jól épült, regényes hegyi utak. Szigorúan indivi-
dualizált szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes
betegségeket higiénikusan a legelőkeltebben vannak beron-
dítva. Kiváló élelmiszer, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át
nyitva van. — Prospektus és felvilágosítással szolgál.

a Dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pezsony (Pályaudvar)

Novák J. C., Nagybecskerek.

..... Legjobb kerékpárok.

Csak elsőrendű kerékpá-
rokat tartok raktáron, me-
lyek a világon és szak-
emberek által legjobb minő-
ségűeknek elismertettek.

„Waffenrad“, „Dürkopp“
„Noricum“
(lánc nélküli kitűnő minőség.)

Mіндеzen gépek szabad-
futóul is berendezhetők.

Motoros kerékpárok
és **automobilok**
is kaphatók.

..... Javitó műhely.

231-3227

Zsák- kölcsonzó-intézet

Nagybecskereken.

Gabonaszákokat kölesönzők
a legelőnyösebb feltételek
mellett.

Kertész Márk
Gabona-tér, Zavisits-ház.
(Telephon.)

(572-123)

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.)
díjmentesen megvizsgáltatni.

Az első Trieszti Cognac párlati intézet (Destillerie) CAMIS
és STOCK BARCOLÁBAN TRIEST MELLETT ajánlja belföldi

GYÓGY-COGNAC-ját,

mely francia módszer szerint készült és az általános ausztriai gyógy-
szerész egyesület kísérleti állomása ellenőrzése alatt áll.

1/4 palack 5 korona, 1/2 palack 260
10 palack rendelésénél 10% engedmény.

→ Kapható Nagybecskereken: →
Prandell Rezső és Armbruster József uraknál.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.)
díjmentesen megvizsgáltatni.

106151/903. sz. Magy. kir. államvasutak.

H i r d e t m é n y.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága nyilvános versenyt hirdet a pozsonyi állomáson létesítendő iroda és lakóépületnek, valamint föl-
vételi épület III-ik osztályú váróterem toldalékának előállításához szükséges munkák végrehajtására.

A tervek, a költségvetések, az egységár-
jegyzék, a szerződési tervezet, az ajánlati minta,
a pályázati feltételek, valamint a munkák végre-
hajtásához kötött feltételek Budapesten, a magyar
királyi államvasutak igazgatóságának magas épít-
ményi ügyosztályában (VI. kerület, Teréz-körút
56. sz. III. emelet, 14. ajtó) és Pozsonyban a
magyar királyi államvasutak pozsonyi osztály-
mérnökségénél (Pozsony főpályaudvaron) a hiva-
talos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1903. évi július hó
31-én déli 12 óráig nyújtandók be alulírott igazga-
tóság építési és pályafentartási főosztályában
(Budapesten, VI. kerület Teréz-körút 56. szám.
II. emelet 10. ajtó.) Az ajánlatok egykoronás, az
ajánlat mellékletei ivenkint 30 filléres bélyeggel
ellátva és lepecsételve a következő felirattal nyuj-
tandók be: „Ajánlat a Pozsony állomáson léte-
sítendő iroda és lakóépületnél, valamint a föl-
vételi épület III-ik oszt. váróterem toldalékánál
teljesítendő munkákra.“

Budapesten, 1903. évi július hóban.

Az igazgatóság.

(3.3)
(Utánnomás nem díjaztatik.)

Akár szép. Akár eső. „Marcoin“-féle vendéglő.

Szombat, 1903. július hó 25-én a temesvári

Elite Varieté Ensemble

utolsó előadása LICHTENSTEIN SOMA igazgatása alatt.

JAQUES PAUL

jutalomjátéka.

Fényes családi műsor. Belépődíj 1 korona. Kezdődik este 8 órakor.

Számos látogatásért esedez Lichtenstein, igazgató. Marcoin, kaszinó-vendéglős.

SOK PÉNZT! 1000 koronát is havonta szerzhet bárki becsületes úton. Bővebb felvilágosítást következő címen kell kérni: „Reell 72“ Annoncen-Abteilung des „Merkur“ Stuttgart, Bergstrasse.

Világosi Cognac-gyár Részvény-Társaság Ménes-Magyarád-Hegyalján. Posta és vasutállomás: Világos. Ajánlja elismert minőségű cognacgyartmányait. Főraktár: Krecsmár & Melkuhn-nál drogueria, Nagybecskerek.

THIERRY A. gyógyszerész CSODA-BALZSAMA a legjobb diätetikus háziszor emésztési zavarok, gyöngeség, rosszullet, gyomorégés, puffadtság stb. ellen; hatása köhögésenyhítő, görcsillapító, nyálkaoldó, tisztító. 12 kis vagy 6 dupla üveg ládával együtt bérmentve 4 korona. Thierry A. gyógyszerész az „Órangyal“-hoz Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett. Valódi csakis az apáca-védjeggyel. Ezen szer nagyon ajánlatos utazások alkalmával.

Üzlet-áthelyezés. Használja fel minden ember az alkalmat olcsó bevásárlásra. Üzletem áthelyezése miatt tetemesen leszállítom a legújabb divatárukat, u. m.: Férfi szalma- és nemez-kalapokat, bőrcipőket, nyakkendőket, harisnyákat stb. Női divatáruban: Blousokat, alszoknyákat, női fel- és magas cipőket, napernyőket, fürdő-kabátokat stb. PETZ ANTAL női- és férfi divatkereskedő Nagybecskerek. Augusztus 1-től kezdve a Torontáli bank ujonnan épült palotájában.

Zsákok. Legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrás új és használt zsákoknak és minden fajta vízhatlan ponyvának WINKLER ZSIGMOND-nál Budapest, VII., Nyár-utca 23. 549-10.4

40 család meh azonnal eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban vagy KOC SIS PAL fűszerkereskedőnél, Német-Elemér. (578-3.2)

Cs. és kir. udvari szállító. FÉRNOLENDT fénymáz, a világ legjobb fénymáza és fénycréme mindenféle bőrből készült világos és fekete cipők részére. A legszebb fényt kölcsönzik és a bőrt tartóssá teszik. Használata által mint új cipők néznek ki. (diszfénymáz) használata által mint új cipők néznek ki. 10 41.30) Alapított 1882. Gyári raktár: Bécs, I. Schulerstrasse 21. Mindenütt kapható

FELTÜNŐ UJDONSÁG. Delice legjobb valódi francia SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY 560-x 7

A „Torontál“ kiadóhivatalában kapható Semfai Jánosnak Kuttyavár és más apróbb históriák című könyve, melyet úgy a sajtó, mint a közönség nagy elismeréssel fogadott. Ára: füzve 3 kor. = kötve 5 kor. (524-x.31)